

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е № 25

Гр.София, 12.02.2018 г.

АПЕЛАТИВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАН НАКАЗАТЕЛЕН СЪД, трети състав, в закрито съдебно заседание на дванадесети февруари през две хиляди и деветнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: КРАСИМИРА КОСТОВА
ЧЛЕНОВЕ: КРАСИМИРА РАЙЧЕВА
МАГДАЛЕНА ЛАЗАРОВА

след като разгледа докладваното от съдия Костова ВНЧД № 42 по описа на АСНС за 2019 година и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.345 вр. с чл.270, ал.4 от НПК.

Постъпил е протест от прокурори при Специализираната прокуратура, против протоколно определение от 17.01.2019 г. по НОХД № 2612/2018 г. на СНС, IX състав, с което в производство по чл.270, ал.2 вр. с ал.1 от НПК, е било уважено искането на подсъдимите Т. Б. Т. и А. С. В., и техните защитници за изменение на действащата спрямо същите подсъдими мярка за неотклонение „Задържане под стража“ в по-лека такава, а именно „Домашен арест“.

В протеста се заявяват оплаквания за незаконосъобразност и необоснованост на първоинстанционния акт, тъй като избраната мярка „Домашен арест“ не била съобразена с критериите на чл.56, ал.3 от НПК и не изпълнявала целите на чл.57 от НПК. Сочи се, че неоснователно СНС е дал превес на личния над обществения интерес, подценявайки обществената опасност на вменените на подсъдимите престъпления, които с оглед конкретните им специфики, в т.ч. начин на извършване и тяхната наказуемост, предпоставят продължаващото съществуване на рисковете по чл.63, ал.1 от НПК. В тази връзка се иска, определението да бъде отменено, за да продължи да действа най-тежката процесуална принуда.

Против протеста са депозираны възражения, съответно от адв.Н. Д. – защитник на подсъдимия В. и от подсъдимия Т., чрез защитника му адв.В. Б., с доводи за неоснователност на първия, респективно за правилност на атакуваното с него определение. Във възражението на адв.Д. се твърди, че задържането на подс.В. вече 15 месеца е незаконно, ненужно и надхвърлящо разумния срок за ограничаване правото на свободно придвижване на лицето, което е неосъждано, без криминални регистрации, с изрядно процесуално поведение, постоянен адрес и със семейни ангажименти към възрастни родители. Навеждат се доводи за липса на доказателства за опасност от укриване, каквато никога не е била възприемана от съдилищата или за повлияване на процеса по какъвто и да е начин. Във възражението на адв.Б. се аргументира, че продължаване на задържането би се превърнало във форма на изтезание, доколкото извън тежестта на обвинението, липсват други обстоятелства налагащи най-тежката мярка. Според защитника, обосноваването предположение било разколебано, тъй като на съдебното следствие станало ясно, че голяма част от свидетелите в досъдебното производство били разпитвани в репресивна и обезпокоителна обстановка, при оказване на въздействие от полицейските органи върху тяхната воля. Освен това, от показанията на служителите, осъществили задържането на подсъдимия Т. се установявало, че същият е изпълнявал стриктно всичките им команди, без да се съпротивлява, поради което не можело да се поддържа наличието на опасност от извършване на престъпление, изводима от това му поведение, в каквато насока имало

по-ранни произнасяния на съдилищата. Акцентира се още на чистото съдебно минало на подсъдимия, на отсъствието на данни за други противообществени прояви и на факта, че е баща на скоро родено дете, в отглеждането, на което не е имал възможност да се включи. Изтъква се, че е имало период на освобождаване на дееца, през който Т. се е държал безукорно, а сега наложената му от СНС, наред с домашния арест мярка „Забрана за напускане пределите на Република България“, е допълнителна гаранция срещу своеволие свързано с бягство от закона.

Въззивният съд, като се запозна с протеста и с възраженията, както и с приложените по делото материали, счита, че протестът е процесуално допустим, а разгледан по същество е неоснователен.

Известно е, че делото, което в момента се разглежда по същество в СНС, е образувано по внесен обвинителен акт против общо девет лица, с обвинения спрямо конкретните подсъдими Т. и В. за участие в ОПГ по чл.321, ал.3, т.2 вр. с ал.2 от НК (с инкриминиран период месец март 2015 г. до 14.10.2017 г. и с ръководител И. С., за когото производството се води задочно), както и с обвинения за три вторични съучастнически престъпления: за рекет по чл.214, ал.2 от НК спрямо пострадалия Д. С. (с инкриминиран период месец септември 2015 г. до началото на месец януари 2016 г.); за отвлечане по чл.142, ал.2 от НК и за изнудване по чл.213а, ал.3 от НК спрямо пострадалия Н. Н. (с инкриминиран период 31.03-01.04.2015 г.), а за Т. и с обвинение за още едно четвърто вторично престъпление – за изнудване по чл.213а, ал.2 от НК спрямо пострадалия Б. К. (с инкриминирана дата 12.01.2016 г.), пак в условията на съучастие по чл.20, ал.2 от НК.

Противно на защитните възражения, въззивният съд намира за правилно изразеното в протестираното определение схващане за налично и изводимо само за целите на мярката за неотклонение, подозрение за авторство в осъществяване на деянията – предмет на обвинението, което общият, най-бегъл прочит на събраната доказателствена маса, не опровергава. Подозрението, наред с наказуемостта на вменените престъпления с „лишаване от свобода“, изпълват две от нормативно изискуемите условия за продължаване на най-тежката процесуална принуда.

Що се касае до рисковете по чл.63, ал.1 от НПК, настоящата инстанция възприема мнението на СНС, че риск от укриване няма как да се третира за реален, при положение, че Т. и В. са с постоянни адреси на територията на страната, семейно и социално обвързани, без данни да разполагат с възможности за установяване в чужбина с намерение за избягване на наказателното преследване. Резонно в този аспект, проверяваната инстанция е изтъкнала, че единият от тях – Т., за около седмица (в началото на съдебната процедура) е бил без мярка и не е правил опити за укриване. Действително размерът на предвидените наказания (едно от които е с минимум седем години), е сериозна индикация в сферата на обсъждания риск, но само тя, без други доказателства, които да я подкрепят, не е в състояние да обуслови изискуемата предпоставка за приложение на най-тежката мярка.

Като се изхожда от броя на вменените на подсъдимите престъпни деяния – общо пет за Т. и четири за В., техния вид и начин на осъществяване (едно от обвиненията е за отвлечане, съдържащо и лишаване от свобода, с нанесен побой над отвлечения, в който побой според обвинителната теза е участвал подс.В., т.е. посегателството се отличава със значителна тежест и морална укоримост), то опасността от извършване на престъпление и за двамата не би следвало да се счита за отпаднала. Нейната интензивност обаче, след година и три месеца арестен престой и след повече от три години от довършване на инкриминираните вторични деяния, неминуемо се приема за намаляла, особено при липсата на други аргументиращи я фактори.

Такъв фактор може да се бъде опитът за влияние върху свидетели и експерти, каквито доводи се навеждат в протеста, но до момента, няма доказателства подобно влияние да е оказвано. Единствено в показанията на свидетеля Б. К. (л.854 гръб от първоинст.производство) се говори за отправяне на заплахи, след като подал сигнал в полицията, но от тях изобщо не става ясно, дали заплахите са изхождали от подсъдимите В. и В. (последният не е страна в настоящото производство по чл.270 от НПК), за които малко по-напред разказва, защото веднага след твърденията за получени заплахи, свидетелят уточнява, че заплашвалите го били хора „с качулки“, а за същите двама подсъдими добавя, че с тях отношения не е имал и просто ги познава.

Следователно, протестното възражение в горния смисъл е по-скоро от хипотетично естество, а отделно е недопустимо на такава хипотеза да се основава продължаващо задържане в ситуация като разглежданата, при която хем няма обективни и сигурни данни за въздействие, хем основни явни свидетели на обвинението не се явяват по делото (било поради неуважителни причини или неоткриване на адресите им), а анонимните не се осигуряват.

Вярно е, че по-рано, при мотивиране на задържането на подс.Т., съдилищата са отчитали обстоятелствата по ареста му в негативен план, но съобразявайки депозирани в съдебната фаза подробни показания на полицейските служители, реализирали същия арест, въззивният съд няма основания да продължава да поддържа аналогична позиция.

Ето защо, апелативният съд намира, че приложението на най-рестриктивната мярка спрямо подсъдимите Т. и В., е вече безпредметно и надхвърля целите на чл.57 от НПК, за които законосъобразно СНС е преценил, че биха били постигнати със следващото процесуално ограничение „Домашен арест“. Така избраната от контролираната инстанция процесуална принуда, отразяваща се също на правото на свободно придвижване, е подходяща да обезпечи все още неотпадналия риск от криминогенно поведение, без да създава по-големи от необходимите ограничения за подсъдимите, а чрез комбинирането ѝ със „Забрана за напускане пределите на Република България“, първостепенният съд допълнително е ангажирал законови гаранции за неотклоняване на двете лица от наказателното преследване.

По горните съображения, протестът следва да бъде оставен без уважение, а атакуваното с него определение потвърдено.

Мотивиран от изложеното, Апелативният специализиран наказателен съд

О П Р Е Д Е Л И:

ПОТВЪРЖДАВА протоколно определение от 17.01.2019 г. по НОХД № 2612/2018 г. на СНС, IX състав, с което изпълняваната спрямо подсъдимите Т. Б. Т. и А. С. В. мярка за неотклонение „Задържане под стража“ е била изменена в „Домашен арест“.

Определението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: